

## Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

**Ataskaita dėl AB „Amber Grid“ Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. liepos 13 d. reglamento Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005, nuostatų įgyvendinimo**

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija  
Verkių g. 25C-1,  
LT-08223 Vilnius  
Tel. +370 5 213 5166  
Faks. +370 5 213 5270  
El. p. [rastine@regula.lt](mailto:rastine@regula.lt)  
[www.regula.lt](http://www.regula.lt)

2014 m. liepa

## Ivadas

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) parengė ataskaitą dėl AB „Amber Grid“ Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. liepos 13 d. reglamento Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (toliau – Reglamentas), nuostatų įgyvendinimo (toliau – Ataskaita). Reglamente ypač daug dėmesio skiriama perdavimo sistemos operatorių (toliau – PSO) veiklos skaidrumo didinimui, įvedant naujus, sugriežtintus skaidrumo reikalavimus, siekiant praplėsti vartotojų galimybes efektyviai planuojant savo veiklą. Reglamento nuostatos numato efektyvios perdavimo sistemos panaudojimo, skaidrumo ir informacijos sistemos naudotojams tiekimo priemonės, glaudesnį PSO bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą, tinkamų balansavimo sistemų kūrimą, siekiant išspręsti naujiems ir esamiems rinkos dalyviams kylančias balansavimo problemas, prekybos pirminėmis ir antrinėmis pajėgumų teisėmis kūrimą, pažymint, jog tai svarbi konkurencingos rinkos plėtros dalis, taip pat reglamentuoja pajėgumų paskirstymo mechanizmus, perkrovos valdymo tvarką.

Įgyvendinus Reglamento nuostatas pagal Komisijos patvirtintus reikalavimus AB „Amber Grid“ parengė ir su Komisija suderino Naudojimosi AB „Amber Grid“ perdavimo sistema taisyklės, kurios reglamentuoja pasinaudojimo perdavimo sistema principus. Minėtose taisyklėse įtvirtintos perdavimo sistemos naudotojų teisės ir pareigos, užtikrinančios laisvą trečios šalies prieigą, pajėgumų užsakymo mechanizmai, perkrovos valdymo tvarka, antrinės pajėgumų rinkos veikimo taisyklės ir kitos svarbios nuostatos, leidžiančios aiškiai ir efektyviai pasinaudoti perdavimo sistema. Be to, pagal Komisijos patvirtintus reikalavimus AB „Amber Grid“ parengė ir su Komisija suderino AB „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklės, kurios nustato perdavimo sistemos naudotojų bei kitų rinkos dalyvių, prekiaujančių dujomis pagal dvišales pirkimo–pardavimo sutartis ir (ar) biržoje, skirstymo sistemos operatorių, rinkos operatorių tarpusavio santykius, teises ir pareigas dalyvaujant perdavimo sistemos balansavimo veikloje. Taip pat AB „Amber Grid“, įgyvendindama Reglamento nuostatas, parengė ir su Komisija suderino Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus dešimties metų (2013–2022 m.) tinklo plėtros planą, kuriame išdėstytos svarbiausios planuojamos ir su suinteresuotais asmenimis aptartos investicijos Lietuvos perdavimo sistemoje per artimiausius dešimt metų, pateikiamos planuojamų investicijų galimos įtakos galiojančiai perdavimo kainos viršutinei ribai. Įgyvendinus

Reglamento nuostatas AB „Amber Grid“ skelbia nuolat atnaujinamą informaciją apie perdavimo sistemos svarbiausių taškų techninius, laisvus ir užsakytus pajėgumus, visą informaciją apie planuojamus remontus, kitą svarbią techninę informaciją, būtiną, kad sistemos naudotojai galėtų efektyviai naudotis perdavimo sistema.

Toliau pateikiame detalią Reglamento nuostatų įgyvendinimo ataskaitą.

**Ataskaita dėl AB „Amber Grid“ Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. liepos 13 d. reglamento Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų tinklais sąlygų, panaikinancio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005, nuostatų įgyvendinimo**

2009 metais, priėmus III energetikos paketą, Europos Bendrijos šalys buvo ne tik įpareigosotos atskirti perdavimo ir tiekimo veiklas, bet ir šalinti kliūtis, trukdančias vienodomis sąlygomis, be diskriminacijos ar sunkumų transportuoti dujas perdavimo sistema Bendrijoje. Siekiant sukurti vienodas galimybes visoms gamtinių dujų įmonėms naudotis tinklais, buvo priimtas Reglamentas, kuris įtvirtino principus, padėsiančius siekti skaidraus ir tinkamo perdavimo tinklų valdymo.

Komisija, vadovaudamasi Reglamento preambulės 30 punktu, turi užtikrinti, kad būtų laikomasi Reglamente nustatytų taisyklių ir pagal jį priimtų gairių, todėl vykdydama šį punktą Komisija parengė ataskaitą, kurioje įvertino, kaip PSO (AB „Amber Grid“) laikosi Reglamente nustatytų taisyklių ir gairių 2014 m. liepos 30 d.

Eil. Nr.	Reglamento punktai	Vertinimas	Komentarai, pastabos
1)	Pagal Reglamento 4 straipsnį visi perdavimo sistemos operatoriai Bendrijos lygmeniu turi bendradarbiauti per ENTSO-G. AB „Amber Grid“ priklauso šiai organizacijai kaip asocijuota partnerė. Pagal Reglamento 12 straipsnio 1 dalį bendradarbiaudami ES Bendrijos PSO kas dvejus metus skelbia regioninį investavimo planą ir juo remdamiesi priima sprendimus dėl investavimo. Šiuo metu tokiu planu laikytinas BEMIP (angl. <i>Baltic energy market interconnection plan</i> ). Taip pat pagal I priedo 1 dalies 8 punktą PSO, bendradarbiaudamas su kitais PSO, siekia, kad būtų kiek įmanoma mažiau trikdomas perdavimo paslaugų teikimas tinklo naudotojams ir perdavimo sistemos operatoriams kitose teritorijose, užtikrinta vienoda saugaus tiekimo, įskaitant tranzitinį, teikiama nauda.	Įgyvendinta.	Dalis PSO investicijų yra numatyta BEMIP. Šiuo metu Komisija derina dešimties metų perdavimo sistemos plėtros planus, kurie turi būti suderinti su Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133, numatytomis investicijomis, BEMIP bei ENTSO-G 10 metų investicijų planu. Pažymėtina, kad ENTSO-G dešimties metų plėtros planas 2013–2022 m. ir Baltijos (BEMIP) regiono perdavimo sistemos operatorių dujų regioninis investicinis planas paskelbtas <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-sistema/perdavimo-sistemos-pletra/regioninis-investiciju-planas">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-sistema/perdavimo-sistemos-pletra/regioninis-investiciju-planas</a>

2)	Reglamento 14 straipsnyje išdėstytos nuostatos susijusios su trečiaja šalimi (TPA – <i>third party access</i> ): PSO užtikrina, jog visiems tinklo naudotojams paslaugos būtų teikiamos jų nediskriminuojant, teikia tiek nuolatinės, tiek pertraukiamąsias teisės naudotis tinklu suteikimo trečiajai šaliai paslaugas, tinklo naudotojams siūlo tiek ilgalaikes (ne trumpesniam nei vienerių metų laikotarpiui), tiek trumpalaikes (trumpesniam nei vienerių metų laikotarpiui) paslaugas.	Įgyvendinta.	Trumpalaikių perdavimo paslaugų kainos už pajėgumus nustatomos naudojant ilgalaikių perdavimo paslaugų kainos už pajėgumus dydį, kuris perskaičiuojamas atsižvelgiant į dujų perdavimo sistemos buvusio apkrovimo sezoniškumą per kalendorinius metus vidutinės trukmės laikotarpiu. Pertraukiamųjų perdavimo paslaugų kaina už pajėgumus taip pat nustatoma naudojant ilgalaikių perdavimo paslaugų kainą už pajėgumus, kuri perskaičiuojama įvertinant nutraukimo tikimybę (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01</a> ).
3)	Pagal Reglamento 16 straipsnio 5 dalį PSO reguliariai įvertina naujų investicijų poreikį rinkoje, planuodami naujas investicijas įvertina paklausą rinkoje ir atsižvelgia į tiekimo saugumą.	Įgyvendinta.	Konsultacijos atliekamos rengiant dešimties metų perdavimo sistemos plėtros planą. Investicijų dydis priklauso nuo paklausos rinkoje bei infrastruktūros būsenos (įvertinamos investicijos, būtinos tinklo atnaujinimui bei rekonstrukcijai, kad būtų užtikrintas tiekimo saugumas).
4)	Pagal Reglamento 18 straipsnio 1 dalį PSO viešai skelbia išsamią informaciją apie savo siūlomas paslaugas, taikomas atitinkamas sąlygas bei techninę informaciją, būtiną tam, kad tinklo naudotojai įgytų veiksmingą teisę naudotis tinklu.	Įgyvendinta.	Informacija apie perdavimo paslaugas ir šių paslaugų kainas pateikiama AB „Amber Grid“ interneto puslapyje (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos</a> ir <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01</a> ), informacija apie prisijungimą prie tinklo pateikiama bendrovės interneto puslapyje (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/prijungimas-prie-perdavimo-sistemos">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/prijungimas-prie-perdavimo-sistemos</a> . 2014 m. kovo 1 d. įsigaliojo Naudojimosi

			perdavimo sistema taisyklės, kurios nustato naudojamasi PSO priklausančia gamtinių dujų perdavimo sistema tvarką bei sąlygas.
5)	Pagal Reglamento 18 straipsnio 2 dalį PSO arba nacionalinė reguliavimo institucija turi skelbti pagrįstai ir pakankamai išsamią informaciją apie tarifų apskaičiavimą, metodiką ir struktūrą.	Igyvendinta.	AB „Amber Grid“ pateikia tarifų diferencijavimo principus ir taisykles, nurodo konkrečių tarifų struktūrą bei perdavimo paslaugų kainos diferencijavimo metodiką (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01</a> ).
6)	Pagal Reglamento 18 straipsnio 3 dalį PSO, reguliariai ir nuolat atnaujindamas duomenis, turi viešai skelbti patogią naudoti ir standartine forma pateikiamą kiekybinę informaciją apie suteiktų paslaugų techninius, sutartyse numatytus ir turimus pajėgumus visuose atitinkamuose taškuose, įskaitant dujų įleidimo ir išleidimo taškus.	Igyvendinta.	Ši informacija pateikiama AB „Amber Grid“ interneto svetainėje. Pagal Reglamento 18 straipsnio 4 dalį atitinkamus perdavimo sistemos taškus, apie kuriuos informacija turi būti viešai skelbiama, patvirtina kompetentingos institucijos, pasikonsultavusios su tinklo naudotojais. Informaciją apie perdavimo sistemos taškus taip pat galima rasti svetainėje, šie taškai suderinti su Komisija (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/gas">http://www.ambergrid.lt/lt/gas</a> ).
7)	Pagal Reglamento I priedo 1 dalies 1 punktą PSO privalo pasiūlyti teikti nuolatines ir pertraukiamąsias perdavimo paslaugas ne trumpiau nei vieną dieną.	Igyvendinta.	AB „Amber Grid“ siūlo ilgalaikius pajėgumus ir pertraukiamuosius perdavimo paslaugos pajėgumus, kurie tvirtinami Komisijos (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01</a> ).
8)	Pagal Reglamento I priedo 2.2 dalies 2 punktą pajamos, gautos už panaudotus pertraukiamuosius pajėgumus, turi būti atskirtos, laikantis nacionalinės reguliavimo institucijos nustatytų ar patvirtintų taisyklių.	Igyvendinta.	AB „Amber Grid“ teikia informaciją apie tokio tipo pajamas Komisijai, o Komisija įvertina šias pajamas, koreguodama kainų viršutines ribas pagal Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodiką.
9)	PSO turi pateikti nuodugnų ir visa apimantį įvairių siūlomų paslaugų ir mokesčių už jas	Igyvendinta	AB „Amber Grid“ tinklalapyje galima rasti gamtinių dujų perdavimo kainas (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-</a>

	Aprašymą (Reglamento I priedas 3.1 dalies a punktas).		paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01). Papildomų paslaugų, tokių kaip balansavimas, aprašymas pateikiamas PSO interneto svetainėje (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/balansavimas/balansavimo-tvarka">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/balansavimas/balansavimo-tvarka</a> ). Pastaba: jeigu PSO papildomų paslaugų neteikia, apie tai turėtų pranešti viešai (pavyzdžiui, savo interneto svetainėje ar metiniame veiklos pranešime).
10)	Pagal Reglamento I priedo 3.1 dalies b punktą, PSO privalo skelbti įvairias toms paslaugoms sudaromų transportavimo sutarčių rūšis ir, jei taikoma, tinklo kodeksą ir (arba) standartines visų tinklo naudotojų teisėms ir pareigoms keliamas sąlygas, įskaitant suderintas transportavimo sutartis ir kitus atitinkamus dokumentus.	Įgyvendinta	PSO su sistemos naudotoju gali sudaryti ilgalaikę perdavimo paslaugų sutartį, trumpalaikių perdavimo paslaugų sutartį. Visos standartinės gamtinių dujų sutartys skelbiamos AB „Amber Grid“ tinklapyje adresu: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/sutartys">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/sutartys</a> .
11)	Pagal Reglamento I priedo 3.1 dalies c, d, e, f, h, i, j punktus PSO turi skelbti suderintą perdavimo sistemos naudojimo tvarką, įskaitant pagrindinių sąvokų apibrėžtis; nuostatas dėl pajėgumų paskirstymo, perkrovos valdymo, draudimo kaupti atsargas ir pakartotinio panaudojimo tvarkos; taisykles, taikomas prekybai pajėgumais antrinėje rinkoje perdavimo sistemos operatoriui; jei taikoma, lankstumą ir paklaidas, kurie įskaitomi į transportavimą ir kitas paslaugas jų atskirai neapmokestinant, bei papildomą lankstumą ir atitinkamus mokesčius; informaciją apie dujų kokybę ir slėgio reikalavimus; prisijungimo prie perdavimo sistemos operatoriaus eksploatuojamos sistemos taisykles.	Įgyvendinta.	Komisija 2014 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. O3-35 suderino AB „Amber Grid“ naudojimosi perdavimo sistema taisykles, kurios apibrėžia naudojimosi gamtinių dujų perdavimo sistema tvarką ir sąlygas, sistemų operatorių, sistemų naudotojų teises ir pareigas, prisijungimo prie perdavimo sistemos tvarką, dujų kokybės, slėgio reikalavimus, bendradarbiavimo gaires, pajėgumų paskirstymo ir perkrovos valdymo mechanizmus, pagrindinių sąvokų apibrėžtis ir kt. (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/taisykles">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/taisykles</a> ). Taip pat AB „Amber Grid“ skelbia informaciją, susijusią su pajėgumais, pajėgumų paskirstymo mechanizmais ir techninių pajėgumų skaičiavimu (nuorodos: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-</a>



			<p>paslaugos/pajegumai/pajegumu-uzsakymas, <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/pajegumai/pajegumu-paskirstymo-mechanizmas">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/pajegumai/pajegumu-paskirstymo-mechanizmas</a>, <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/pajegumai/techniniu-pajegumu-skaiciavimas">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/pajegumai/techniniu-pajegumu-skaiciavimas</a>). Taip pat pažymime, kad PSO skelbia Naujų dujų sistemų įrengimo tvarkos aprašą, Naujų dujų sistemų prijungimo tvarkos ir sąlygų aprašą ir Prijungimo prie dujų sistemų įkainių nustatymo metodiką. Prijungimo prie sistemos principai bei kitos sąlygos, būtinos norint prisijungti prie AB „Amber Grid“ sistemos, yra nuolat atnaujinami (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/prijungimas-prie-perdavimo-sistemos">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/prijungimas-prie-perdavimo-sistemos</a>).</p>
12)	<p>Pagal Reglamento I priedo 3.2 dalies a, b, c, d, e, f punktus PSO nurodo šiuos taškus: visi dujų įleidimo į perdavimo sistemos operatoriaus eksploatuojamą tinklą taškai; svarbiausi dujų išleidimo taškai ir išleidimo zonos, apimančios ne mažiau nei 50 % bendro iš konkretaus perdavimo sistemos operatoriaus tinklo paimamų pajėgumų kiekio, įskaitant visus išleidimo taškus ar išleidimo zonas, apimančias daugiau nei 2 % bendro iš tinklo paimamų pajėgumų kiekio; visi taškai, jungiantys skirtingus perdavimo sistemos operatorių tinklus; visi taškai, jungiantys perdavimo sistemos operatoriaus tinklą ir SGD terminalą; visi svarbūs konkretaus perdavimo sistemos operatoriaus tinklo taškai, įskaitant taškus, jungiančius su dujų centrais. Visi taškai, kuriuose, remiantis patirtimi, gali įvykti fizinė perkrova, laikomi svarbiais; visi taškai, jungiantys konkretaus perdavimo sistemos operatoriaus tinklą ir infrastruktūrą, būtiną papildomoms paslaugoms, kaip apibrėžta Direktyvos 2009/73/EB 2 straipsnio 14 punkte, teikti.</p>		<p>AB „Amber Grid“ skelbia informaciją apie Lietuvos perdavimo sistemą, įskaitant svarbiausius jos taškus (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-sistema/Lietuvos-perdavimo-sistema">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-sistema/Lietuvos-perdavimo-sistema</a>). Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu Lietuvoje diegiamas įleidimo ir išleidimo taškų kainodaros modelis, todėl taškai pagal įleidimo ir išleidimo zonas neskelbiami.</p> <p>AB „Amber Grid“, nuolat atnaujindama duomenis savo svetainėje, skelbia užfiksuotas didžiausias ir mažiausias mėnesines pajėgumų panaudojimo normas ir metinius vidutinius srautus visuose atitinkamuose taškuose (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/capacity">http://www.ambergrid.lt/lt/capacity</a>).</p>
13)	<p>Esant fizinei perkrovai, PSO turi taikyti nediskriminacinius ir skaidrius PPM (Reglamento 16 straipsnis 4 dalis), o sutartinės perkrovos atveju, kai sutartiniai pajėgumai neišnaudojami,</p>	įgyvendinta.	<p>AB „Amber Grid“ taiko nediskriminacinius ir skaidrius PPM. Visa detalesnė informacija apie pajėgumų paskirstymo mechanizmus,</p>

	<p>PSO tuos pajėgumus pertraukiamuoju būdu turi siūlyti pirminėje rinkoje, sudarydami įvairios trukmės sutartis, kol tuos pajėgumus pagrįsta kaina pasiūlo teikti atitinkamas tinklo naudotojas antrinėje rinkoje (Reglamento I priedo 2.2 dalis).</p>		<p>perkrovos valdymą, perdavimo sistemos naudojimąsi, pajėgumų paskirstymą antrinėje rinkoje aprašyta Naudojimosi perdavimo sistema taisyklėse, suderintose Komisijos 2014 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. O3-35 (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/taisykles">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/taisykles</a>).</p> <p>Pertraukiamosios perdavimo paslaugos teikiamos, kainos pateiktos svetainėje (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2014-01-01</a>).</p>
14)	<p>PSO privalo parengti gamtinių dujų balansavimo taisykles, kurios būtų pagrįstos rinkos principais (Reglamento 21 straipsnio 1 dalis), užtikrintų, kad PSO balansavimo sistemos mechanizmus taikytų nediskriminaciniu, skaidriu ir veiksmingu teisės naudotis tinklu sąlygas atitinkančiu būdu (Reglamento preambulės 28 punktas). Balansavimo taisyklės turės būti suderintos su balansavimo paslaugos mokesčių struktūra (Reglamento 21 straipsnio 4 dalis), minėti tarifai neturės riboti rinkos likvidumo ir neiškraipyti tarpvalstybinės prekybos (Reglamento 13 straipsnio 2 dalis).</p>	įgyvendinta.	<p>Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2013 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. O3-758 suderino AB „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisykles. AB „Amber Grid“ nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. vykdo gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus funkcijas. Bendrovės balansavimo taisyklės parengtos AB „Lietuvos dujos“ balansavimo taisyklių pagrindu, įvertinus galimybę į gamtinių dujų perdavimo sistemą tiekti dujas iš SGGT, bei perduoto dujų kiekio apskaitą vesti kubiniais metrais ir energijos vienetais. Disbalanso užmokesčio taikymas aprašytas PSO interneto svetainėje ir AB „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklėse (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/balansavimas/balansavimo-tvarka">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/balansavimas/balansavimo-tvarka</a>).</p>

15)	Sutartyse dėl pajėgumų paskirstymo vartotojams turėtų būti numatyta galimybė pernuomoti arba perparduoti nepanaudotus pajėgumus kitiems tinklo naudotojams (Reglamento preambulės 21 punktas). Šią galimybę privalo įgyvendinti PSO.	Įgyvendinta.	PSO, siekdamas, kad kuo optimaliau būtų išnaudoti perdavimo sistemos pajėgumai ir sistemos naudotojams būtų suteikiama teisė laisvai prekiauti perdavimo pajėgumais, organizuoja antrinę pajėgumų rinką. Antrinėje pajėgumų rinkoje sistemos naudotojai gali perparduoti nepanaudotus pajėgumus kitiems tinklo naudotojams. Antrinės pajėgumų rinkos veikimo principai aprašyti Naudojimosi perdavimo sistema taisyklėse, suderintose Komisijos 2014 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. O3-35 (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/taisykles">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/taisykles</a> ), kurios yra neatsiejama sutarčių dalis.
16)	PSO turi įgyvendinti ir paskelbti nediskriminacinius ir skaidrius pajėgumų paskirstymo mechanizmus (toliau – PPM) bei perkrovos valdymo tvarką (toliau – PVT) (Reglamento 16 straipsnio 2 ir 3 dalys). Sukurti minėti mechanizmai bei tvarka turi atitikti I priede išdėstytus reikalavimus: parengtuose PPM ir PVT turės būti atsižvelgiama į konkrečios sistemos vientisumą bei tiekimo saugumą, PPM ir PVT turėtų netrukdyti naujiems rinkos dalyviams patekti į rinką bei veiksmingai konkuruoti, sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms į naują infrastruktūrą.	Įgyvendinta.	Šiuo metu perdavimo pajėgumų paskirstymo mechanizmas aptartas Naudojimosi perdavimo sistema taisyklėse, suderintose Komisijos 2014 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. O3-35 (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/taisykles">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/taisykles</a> ) ir atskirame interneto svetainės skyriuje ( <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/pajegumai/pajegumu-paskirstymo-mechanizmas">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/pajegumai/pajegumu-paskirstymo-mechanizmas</a> ).
17)	PSO turi sukurti informacines sistemas ir elektroninių ryšių priemones, kuriomis būtų teikiami atitinkami duomenys tinklo naudotojams ir supaprastinami sandoriai (Reglamento I priedo 1 dalies 4 punktas). Taip pat PSO turi numatyti internetinio pajėgumų užsakymo ir patvirtinimo sistemas (ši nuostata yra įgyvendinta), paskyrimų bei pakartotinių paskyrimų tvarką (Reglamento I priedo 1 dalies 5 punktas), aprūpinti patogiomis naudotis priemonėmis, skirtomis apskaičiuoti tarifus už siūlomas paslaugas (Reglamento I priedo 3.3 dalies 7 punktas).	Įgyvendinta.	Internete sukurta informacinė sistema „Individuali erdvė“ (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/individuali-erdve">http://www.ambergrid.lt/lt/individuali-erdve</a> ), kurioje sistemos naudotojai elektroninėje sistemoje gali teikti pajėgumų panaudojimo poreikio užsakymą, matyti pajėgumų užsakymo istoriją, peržiūrėti ir atsispausdinti pajėgumų užsakymo suvestines bei matyti visą su perdavimo sistemos balansavimu susijusią informaciją.
18)	Pagal Reglamento I priedo 1 dalies 9 punktą PSO ne rečiau nei kartą per metus iki iš anksto	Įgyvendinta.	AB „Amber Grid“ savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie

	nustatyto galutinio termino turi paskelbti visus planuojamus techninės priežiūros laikotarpius, kurie gali turėti įtakos transportavimo sutartyse numatytiems tinklo naudotojų teisėms, bei iš anksto pateikti atitinkamą eksploataavimo informaciją. Vykstant techninei priežiūrai, PSO turi reguliariai skelbti atnaujintus išsamius duomenis apie techninę priežiūrą, numatomą jos trukmę bei poveikį.		visus planuojamus techninės priežiūros laikotarpius, kurie gali turėti įtakos transportavimo sutartyse numatytiems tinklo naudotojų teisėms, kartu skelbia ir atitinkamą eksploataavimo informaciją (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/ekspluatavime-prieziura-ir-remontas-atjungimai">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/ekspluatavime-prieziura-ir-remontas-atjungimai</a> ).
19)	Pagal Reglamento I priedo 3.3 dalies 1 punkto a, b, c papunkčius visuose atitinkamuose taškuose perdavimo sistemos operatoriai reguliariai ir (arba) nuolat atnaujindami duomenis internete skelbia šią patogią naudoti standartine forma pateikiamą informaciją apie kiekvienos dienos pajėgumus: didžiausius techninius abipusių srautų pajėgumus; bendrus sutartinius ir pertraukiamuosius pajėgumus; ir turimus pajėgumus. Reglamento I priedo 3.3 dalies 2 punkte nurodyta, kad visuose atitinkamuose taškuose perdavimo sistemos operatoriai ne mažiau nei prieš 18 mėnesių paskelbia turimus pajėgumus ir ne rečiau nei kas mėnesį ar dažniau atnaujina tą informaciją, jei gauna naujos informacijos. Atitinkamai pagal Reglamento I priedo 3.3 dalies 3, 4, 5, 6 punktus PSO: kasdien skelbia atnaujintus duomenis apie visuose atitinkamuose taškuose siūlomas trumpalaikes paslaugas (prieš dieną ir prieš savaitę), pagrįstus, <i>inter alia</i> , paskyrimais, vyraujančiais sutartiniais įsipareigojimais ir reguliariomis ilgalaikėmis turimų metinių pajėgumų prognozėmis, apimančiomis iki dešimties metų laikotarpį; nuolat atnaujindami duomenis skelbia užfiksuotas didžiausias ir mažiausias mėnesines pajėgumų panaudojimo normas ir metinius vidutinius srautus visuose atitinkamuose taškuose per pastaruosius trejus metus; tvarko faktinių bendrų bent jau trijų mėnesių srautų žurnalą; veiksmingai tvarko visų pajėgumų sutarčių dokumentus ir visą kitą su turimų pajėgumų apskaičiavimu ir teisės naudotis tinklu suteikimu susijusią informaciją, su kuria atitinkamos nacionalinės institucijos turi teisę susipažinti, kad galėtų vykdyti savo pareigas.	Igyvendinta.	AB „Amber Grid“ kiekvieną dieną skelbia visą reikalaujamą informaciją, susijusią su techniniais ir laisvais pajėgumais, nuolatiniais ir pertraukiamaisiais pajėgumais bei faktiniais dujų srautais (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/capacity">http://www.ambergrid.lt/lt/capacity</a> ). Informaciją apie pertraukiamojo pajėgumo planinį ir faktinį nutraukimą galima rasti adresu: <a href="http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/ekspluatavime-prieziura-ir-remontas-atjungimai">http://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-paslaugos/ekspluatavime-prieziura-ir-remontas-atjungimai</a>
20)	Reglamento 18 straipsnio 6 dalis nustato, kad PSO, remdamasis paskyrimais, dujų srautų į sistemą ir iš jos prognozėmis bei faktiniais srautų duomenimis, privalo viešai paskelbti ex-	Igyvendinta	AB „Amber Grid“ Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus dešimties metų (2013–2022 m.) tinklo plėtros plane skelbia

	<i>ante</i> ir <i>ex-post</i> informaciją apie pasiūlą ir paklausą.		informaciją apie paklausą nuo 2007 m. iki 2012 m. ir prognozuojamą poreikį nuo 2013 m. iki 2022 m. (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/uploads/structure/docs/217_f51b7fa5ff18099f52d696a0e3dee98e.pdf">http://www.ambergrid.lt/uploads/structure/docs/217_f51b7fa5ff18099f52d696a0e3dee98e.pdf</a> ). AB „Amber Grid“ 2013 m. metiniame pranešime pateikiama informacija apie 2013 m. perduotus gamtinių dujų kiekius (nuoroda: <a href="http://www.ambergrid.lt/uploads/documents/Investuotojams/AmberGrid_2013_LT.pdf">http://www.ambergrid.lt/uploads/documents/Investuotojams/AmberGrid_2013_LT.pdf</a> ).
21)	Pagal Reglamento 20 straipsnį perdavimo sistemos operatoriai užtikrina, kad nacionalinės institucijos, įskaitant nacionalinę reguliavimo instituciją, nacionalinę konkurencijos instituciją ir Komisiją, galėtų penkerius metus naudotis visa 18 bei 19 straipsniuose ir I priedo 3 dalyje nurodyta informacija.	Įgyvendinta.	AB „Amber Grid“ šiame punkte išvardytus dokumentus saugo ilgiau nei penkerius metus. Energetikos įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos joms pavestoms funkcijoms atlikti turi teisę iš energetikos įmonių gauti reikiamą informaciją. Energetikos įmonės Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka teikia informaciją valstybės, savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir (ar) kitiems asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka suteikiama teisė gauti tokią informaciją. Minėta įstatymo nuostata užtikrina, jog esant poreikiui visos valstybės institucijos galėtų susipažinti ir naudotis reikalinga informacija.